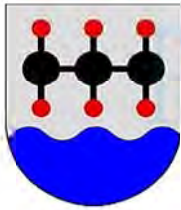

STENUNGSUND

INLANDET

Medlem av Sveriges Släktforskarförbund

KUNGÄLV

INLANDS SLÄKTFORSKARFÖRENINGENS MEDLEMSTIDNING

ISSN 1401-7261

Årgång 19 nummer 2

15 september 2011

Gåramålning av Axel Hansson föreställande Skålldal Västergård, Kode 1944.

Axel var på den tiden granne till gården och av honom beställdes gåramålningar, varav en finns i vår ägo. Vi har sett fler gårdar avmålade av honom så har Du en skulle det vara intressant att veta.

Axel var bonde och mångsysslare och om honom kan Du läsa mer om på vår hemsida www.insf.se.

Astrid och Stig Svensson

Anbytarträffar

I Hembygdsföreningens prästgårdsladugård i Torsby vid följande datum 2011: 13/10 och 10/11. 2012: 12/1, 9/2, 8/3, 12/4 och 10/5. Vi börjar kl. 11:00 till ca. 14.00.

I Biblioteket, Fregatten i Stenungsund vid följande datum 2011: 24/9, 29/10 och 19/11 (Obs datum!). 2012: 28/1, 25/2, 31/3 och 28/4. Vi börjar kl. 11.00 till ca. 14:00.

Kick Off i Mimers Hus i Kungälv lördagen den 8 oktober kl. 11-14. Vi visar hur man börjar med släktforskning och **Charlotte Börjesson** presenterar släktforskarprogrammet Disgen 8.2.

Anbytarträff i Fregatten, Stenungsund lördagen den 22 oktober kl. 10 – 14. Tjörns Släktforskare arrangerar i år.

Höstmöte tisdagen den 25 oktober i Församlingshemmet, Jörlanda. Se kallelse på sista sidan.

STYRELSEN

Ordf.	Siv Alexandersson Skogen 180 442 93 KAREBY Tel: 0303-222112 siv.alexandersson@telia.com
V. ordf.	Stig Rutgersson Granneby 160 442 95 HÅLTA Tel: 0303-227701 stigrutger@home.se
Kassör	Roger Björkstam Smällen 120 442 51 YTTERBY Tel: 0705-223125 rbi@home.se
Skr.	Astrid Svensson Skälldal 260 442 96 KODE Tel: 0303-54089 astrid.svensson@home.se
Ledamot	Maj Eriksson Neros väg 8 444 60 STORA HÖGA Tel: 0303-777562 sven-morgan@telia.com
Ledamot	Barbro Siberg Skårby Station 170 442 93 KAREBY Tel: 0303-222671 barbro.siberg@telia.com
Suppl.	Kenneth Bengtsson Ö Hällesdalen 112 444 79 SVENSHÖGEN Tel: 0303-774060 kenneth5604@hotmail.com
Suppl.	Anette Tuores Stinneröd 260 442 92 ROMELANDA Tel: 0303-228166 tuores@passagen.se

REVISORER

Ord.	Nils Emanuelsson Videgatan 8 444 42 STENUNGSUND Tel: 0303-771143
Ord.	Margit Olsson Hålebäcken 181 472 91 STILLINGSÖN Tel: 0304-43349
Suppl.	Sune Hermansson Skogomevägen 18 422 50 HISINGS BACKA Tel: 031-551363
Suppl.	Inga-Lill Karlsson Borgarparken 28 442 32 KUNGÄLV

VALBEREDNING

Sämk.	Kurt Malm Skolvägen 4 442 50 YTTERBY Tel: 0303-58901
	Hans Lidhall Tel: 0303-226797 Karl-Erik Jansson Tel 0706-283788

KONTAKTOMBUD (tel. se ovan)

Romelanda – Anette Tuores. Ucklum & Spekeröd – Sune Hermansson.

Ytterby & Kungälv – Roger Björkstam. Torsby, Harestad & Lyeke – Hans Lidhall.

Solberga, Håltå & Jörlanda – Astrid Svensson. Ödsmål & Norum – Maj Eriksson.

Marstrand – Lisbeth Andersson 0303-14188. Kareby – Sven Nyblom 031-295122

Medlemsavgiften är 150:-/år. Vill Du gå med i föreningen! Betala in 150:- på plusgiro 438 28 03-7. **Ange ny medlem.** Glöm ej namn och adress.

Gåvor mottages tacksamt. Gärna böcker till vårt bibliotek.

Föreningens adress:

Inlands Släktforskare c/o Siv Alexandersson Skogen 180 442 93 KAREBY.
Org.nr: 802430-8374. Medlemsnr. i SSF: 16196. Upplaga 220 ex. ISSN 1401-7261.
Hemsida: www.insf.se.

MEDLEMSBIBLIOTEKET

i Laggårn

Du är välkommen att låna böcker och läsa i lugn och ro hemma. Böckerna är numrerade och det finns ett blad för varje bok i en pärm, som står bredvid böckerna. Du skriver ditt namn och telnr på det numrerade bladet och datum för lånet. När Du lämnar tillbaka boken så skriver Du in återlämningsdatum. Lånetiden är en månad. Vi har även medlemsblad från angränsande föreningar, dock ej till utlåning.

Ordföranden har ordet

När jag skriver det här är det början av augusti, det är riktigt varmt och åskan mullrar. Plötsligt kommer det, regnet, jättestora droppar, men det blir inte långvarigt.

Jag tänker att det är bra för mina kantarellmarker.

I förra veckan var jag på en trevlig utflykt. Jag åkte gammaldags tåg Anten-Gräfsnäs tillsammans med barn och barnbarn. Tågbiljetter köptes i luckan på stationen innan vi steg ombord på tåget. Ett gammalt ånglok drog tåget. Det visslade, pyste och stänkade. Efter halva vägen stannade det för att fylla på vatten. Det gjordes på gammaldags vis, från en vattendepå, med hjälp av ett stort rör som svängdes in över tanken på loket. I loket hade eldaren fullt upp med att skyffla kol för att hålla igång tåget. En konduktör i gammaldags kläder och skärmössa, kom in i vår vagn och klippte i våra biljetter. I Gräfsnäs blev det bad och mat innan vi tuffade tillbaka. En mycket trevlig dag.

Vädret har växlat under denna sommar, så ibland har det varit dagar som gjorda för släktforskning.

Arkiv Digital är en rik källa att ösa ur. Senast har jag haft god nytta av att titta i bouppteckningar. Där hittade jag uppgifter som jag saknade i min forskning.

Snart börjar höstens anbytarträffar igen, både i Prästgårdslagår'n i Kärna och på Fregatten i Stenungsund. Alla våra medlemmar är varmt välkomna att ta del av vårt material.

Det blir också kickoff och höstmöte. Håll ett öga på vår hemsida, som uppdateras av vår webmaster Svante.

Vår förening har funnits i 20 år och det uppmärksammar vi på vårt höstmöte.

Som alltid, så vill vi ha material till vår tidning Inlandet. Har du någonting du vill dela med dig av så hör av dig till mig. Jag hjälper gärna till med att skriva ner din berättelse.

(siv.alexandersson@telia.com eller tel.0303-222112)

Jag tror att många av er har en historia eller ett minne att berätta.

Hälsar

Siv Alexandersson

Hans Larsson

Hans Larsson, den kände släktforskaren, har gått ur tiden. Han blev nästan 85 år. Den omfattande forskning som han har bidragit med, har varit till stor hjälp för våra medlemmar.

”Hans Larsson-pärmarna” är flitigt använda vid våra anbytarträffar. Under många år kom han själv till dessa träffar både i Prästgårdslagårn och på Humlebråten och hade sitt material med sig. Vänligt och kunnigt svarade han på alla våra frågor.

Hans Larsson fanns också med i valberedningen för Inlands Släktforskare under flera år. Hans Larsson lämnar ett stort tomrum efter sig, men vi minns honom med värme.

Inlands Släktforskare / Siv Alexandersson

Kan detta vara ett hörn av Ytterbys första kristna kyrka som arkeologerna hittat vid utgrävningarna vid Smällen/Västra Porten? Byggnaden är ca. 12 meter lång och ungefär hälften så bred.

Foto: Roger Björkstam.

Ett äventyr på väg till BB.

Äventyret inträffade en dag mellan jul och nyår 1942 så som det har berättats för mig. Jag skulle komma till världen och man hade ordnat med bil från taxistationen i Kode. En av traktens barnmorskor, Fru Bengtsson, var med ifall något skulle inträffa under färden till Mölndal.

Det var världskrig och bilarna drevs med gengas. Det fanns ju ingen bensin att köpa då. Nu bar det sig inte bättre än att gengasen

tog slut vid färden över Götaälvbron. Vad göra? Jo, chauffören Albert Andersson fick skynda ner till stan till fots för att leja en annan droska med förare. Min mamma och barnmorskan kunde flytta över i den och färden fortsatte till Mölndals BB.

Som tur var hade jag inte speciellt bråttom och föddes först på nyårsdagen 1943.

Astrid Svensson Skålldal Kode.

★	NYA MEDLEMMAR	★
★		

Stora Kråkerön

Öar i Väst, del 4. Av Evert Samuelsson

Som vi redan sett av biskop Jens Nielssens visitationsberättelser fanns det på 1500-talet en gård på Södra Kråkerön, som den då kallades. Möjligen fanns det dessutom några så kallade strandsittare, men ön var säkert glest befolkad fram till mitten av 1700-talet liksom skärgården i övrigt och även hela Lycke socken, vars folkmängd var cirka 350 personer strax före den snabba tillväxten när sillen kom in omkring år 1750.

Vid hösttinget 1737 inställde sig åborna på hemmanet Kråkerön, men deras namn och antal anges tyvärr inte. De framförde en lång rad klagomål. Protokollet berättar:

"Det andrager åboerna uppå Skattehemmanet Kråkerön 1 helt i Lycke sochn, huru såväl deras grannar som åtskillige andra taga sig den owanan at på deras grunder, sund och skier stryka Räk och Skiäl eller Musslor samt fara med Nät och äfwen släppa sina Får och annan småboskap på deras holmar, såsom ock taga Liung och Torf jemte Tång, när then till stranden är influten. Anhålles at slikt olaga förfarande måtte med witesföreläggande förekommas."

De fick igenom sin begäran om witesföreläggande. Tingsrätten fastställde att den som gjorde dyligt intrång, skulle betala ett vite på 40 mark = 10 dahlers smrt – en årslön för en bonddräng. Detta skulle kungöras *"från Predikestolarna der omkring"*.

Kråkeröborna deltog givetvis i det rika sillfisket i slutet av 1700-talet. Tillsammans med handelsmannen Christian Kamp i Marstrand bildade man ett vadlag och anskaffade en vad eller not. För att stödja sillfisket betalade staten premier för dessa fångstredskap, men de måste uppfylla vissa krav. Sommaren 1764 var det inspektion av en nyanskaffad vad på Kråkerön. Till hösttinget samma år inlämnades följande rapport:

"Uppå nedanstående dato hafwa wi underskrefne för Inspektoren och Handelsmannen Herr Christian Kamp med dess Interessenter, samtliga Åboerna på hemmanet Stora Kråkerön uti Södra Härad och Lycke Sockn i Bohus Län besiktigat en ny sillenot som för detta År skal brukas ifrån början til slutet af fisket, hwilken not väger torr och otjärad utan flår, tålnad och sten 45 lispund, det warder härmed på begäran til bewis lemnat. Stora Kråkerön den 13 augusti 1764."

Per Hallén

Niklas Bengtsson

Krono Länsman

Nämndeman

Utöver skjutsningen vid gästgiveriet i Tjuv-kil, som var mycket omfattande under sillfiskeperioden, var lyckeborna betungade av en betydande *"kronoskjutsning"*. Det var militärer och tjänsteman som i första hand skulle till Marstrand. Det var även många straffångar som dömts till *"Marstrandsarbete"* - en mycket hård form av straffarbete – som skulle transporteras dit ut. Dessutom byttes garnisonen i Marstrand ut till synes en gång om året. År 1770 hade kråkeröborna missat en sådan transport och blev därför instämnda till tingenget och fick stå till svars för detta. I protokollet finner vi sex personer från Kråkerön som sannolikt var markägare där.

"Å Embetets wägnar tilltalar Krono Befallningsmannen Högaktad Herr Nero Bruhn åboerna på Stora Kråkerön i Lycke Sockn, Anders Olufsson, Måns Larsson, Nils Nilsson, Enkan Anna Larsdotter, Anders Mattisson och pigan Anna Andersdotter för thet the oaktadt tillsägelse af Krono Rättaren Anders Larsson i Bremnäs, then 16 thennes skola försummat en så kallad kronoror eller at öfwerföra manskap från Marstrand till Tiufkihl samt uppehållit manskapet i trenne timmar, hwarigenom Krono Rättaren blifwit nödsakad att förskaffa annan skjuts, påståendes at swaranderna måtte förpliktas betala the af Herr Krono Befallningsmannen till manskapets öfwersättande i båtlega utgifne fem dahlers smrt och at för theas försummelse hwarthera böta sex mark samt för thet igenom samma försummelse manskapet i sex timmar blifwit uppehållne till 1 Dr smrt timan."

Kråkeröborna blev dömda enligt kronobefallningsmannens äskande med undantag av det sista om 1 dahlers per timma för väntetiden. Det bör ha varit kännbart.

Det skulle nog vara möjligt att kartlägga ägoförhållandena för hemmanet Kråkerön tillbaka till 1500-talet, eftersom de gamla *"skiötebrefwen"* finns bevarade i hovrättens arkiv, om inte danskarna förstörde dem innan de överlämnade Bohuslän till Sverige. Det skulle emellertid vara en mycket tidskrävande uppgift eftersom hemmanet så småningom blev uppdelat i mycket små brukningsdelar.

Folkmängden under själva sillfiskeperioden är svår att fastställa. Husförhörlängder saknas för nästan hela perioden. Vid Skepphall växte det upp en sillindustri som var betydande. Många, såväl åretrunt- som säsongsarbetare var sysselsatta där. Efter fiskets slut omkring år 1800 minskade antalet

innevånare i skärgården kraftigt, men på Kråkerön blev det kvar en befolkning på 40 – 60 personer. En del var sysselsatta i jordbruket och andra var sjöfarare. I många fall var det en kombination av detta. De siffror som anges här nedan för 1800-talet är inte helt tillförlitliga, men torde ge en helhetsbild som stämmer ganska bra.

År	1818	1825	1830	1834	1839	1845	1853	1861	1868	1875	1892	1897
Antal	42	50	52	45	55	59	53	61	50	45	48	36

I början av 1900-talet bedrevs det fortfarande ett småskaligt jordbruk enligt den gamla modellen av ägarna till de sex brukningsdelarna, men det blev allt besvärligare för dem. Tidigare hade exempelvis mjölk och jordbruksprodukter levererats till Marstrand, men nu kom restriktioner åtminstone för mjölken och man måste istället transportera den till mjölkbilens uppsamlingsställe vid Tofta gård. Detta var en ohållbar situation och kunde inte fortgå. År 1954 flyttade den sista bofasta familjen bort från ön och den blev i stället en "sommarrö".

Stora Kråkeröns innevånare:

StKr1

Carl Torsson

Dog före oktober 1704

Oluf

Kierstin

Ingebor

Johanna

Anders

Utdrag ur Inlands Södra härads dombok den 10 oktober 1704:

"Blefwe åter inkallade dhe som företaget sigh afittringen uppå Södra Kråkerön efter afledne Carl Torsson att wijsa huru wijda dhe omyndiges rätt, Kierstins Ingebors, och Johannes samt broderns Anders Carlssons omyndige barns dher wed ägandhe arfsrättighet ähr observerat af dhe öfwerwarande nämbligen Steffadern Oluf Torbiörnsson, Nils Torsson på Kråkeröön, Oluf Pärsson i Bremnäs och Kläckaren Hans Pärsson, hwilka såsom nu närhwarande woro, i anledningh af förmyndareordningens innehoud blefwe förmante att uppgifwa inventarium samt wisa dher hoos om requisita ordinis ähra i acht tagne och af hwem dhe waret tillkallade afittringen att företaga, hwartill swarades af Oluf Torbiörnsson att då han skulle gå uthi giftemåhl med sin hustru rådförde han sigh medh Kiörkioherden H:r Biörn i Torsby, hwilken dher på förordnade Kläckaren att afgjöra skiftet med dhe andra som före ähre omrörde utan någon Edsworen Mans Nährwaro.

Upprättandes dhe Inventariumet samt wärdiet och efter dhes förrättande berättar Kläckaren at Prästen togh instrumentet och lade dhet inom lås i sitt skåph, då dhe utaf Tingz Rätten blefwe sedermera igiönom Nämndemannen Malte i

Kurödh tillsagde att inkomma och giöra beskied efter Kongl. Förordningens klara innehoud, föregifwer Oluf Torbiörnsson sigh wara utaf H:r Ryttmästaren Soop tillsagd att komma till Tinget och äfwen så berättar Kläckaren sigh utaf Prästen förbjuden att inkomma.

Fördenskull dhe blefwe såsom förfallelöst utheblifwande hwar efter Kongl. Stadgan sakfälte till plicht, kunnandes i öfritt intet beskied giöra om skiftets aflöpandeicke heller wetta hwem som bör wara dhe omyndiges mahlsman, hwarföre Rätten wardt föranlåten först tillförordna Nils Torsson och Swän Hansson i Lycke att wara förmyndare för dhe omyndige dottrarna i huset och för thet omyndiga broder barnet tillkommer efter Lagh Faderbrodern Oluf Carlsson att företräda förmyndarskapet och på dhet dhe omyndige ej motte på något sätt lida förordnas.

Nämndemannen Siwer i Westorph och greger i Siöhe att öfwersee dhet förre Inventariumet och jämföra huruwida dhet efter laga wärderingh kan öfwerens komma med bodetz förmögenhet och dher något wore att rätta sådant observera samt meddela wederbörande dher öfwer beskied till efterrättelse wedh hwarjehanda tillfälle."

StKr2 – 1/4-dels mantal

Oluf Carlsson

År 1708 lånade Oluf Carlsson pengar av Lars Andersson mot 1/4-del i Kråkerön som pant. År 1711 fick Oluf Carlsson första uppbudet på 1 ½ systerpart av Stora Kråkerön.

StKr3

Börje Jonsson Omkr. 1695 – 16/2 1765 (70 år) Nils Anna Inger	Anna Larsdotter 1695 – 5/2 1765 se Bremnäs Nordgård 6 Gift med Oluf Norin Mittsund se StKr13
--	--

StKr4

Lars Andersson Omkr. 1696 – 4/7 1772 (76 år) Följande fyra barn är kända: Anna omkr. 1726 Måns omkr. 1735 Pehr omkr. 1722 Johanna	Anna Andersdotter Omkr. 1697 – 2/9 1770 se StKr10 se StKr16 se StKr15 gift 25/1 1765 med dragonen Hans Ekelund
---	---

Två utdrag ur Inlands Södre Härad's småprotokoll den 22/1 1745:

Sid. 481 - *"Lars Andersson och Anna Andersdotter förskrivning till Anders Andersson i Korsviken – 1/4-del Stora Kråkerön i pant."*

Sid. 493 - *"...upwistes för Tings Rätten ett salubref som Lars Andersson och Anna Andersdotter 17/11 1744 utgifwit til syskonbarnen Nils Nilsson och dess hustru Dordi Gustafsdotter för 3/4-dels öresbohl eller 9 penningbohl i St. Kråkerön, som Anna Andersdotter ärft efter afledne faderbrodern Olof Larsson".*

StKr5

Pehr Jacobsson 1/1 1692 – 4/3 1779 (87.3.3.)	Hustruns namn är okänt.
---	-------------------------

StKr6

Jonas Andersson	"N" Mattisdotter
-----------------	------------------

Utdrag ur Inlands Södre härad's dombok den 7 maj 1734:

"Tillstår Petter Rasmusson at af dess swåger Jonas Andersson på St. Kråkerön bekommit sin hustrus Börtha Mattisdotters arfwedel efter dess fadermoder".

StKr7

Mannens namn är okänt Dog före hustrun	Martha Swensdotter Omkr. 1706 - 21/10 1783 (77.3.)
---	---

StKr8 - 1/4-dels öresbohl

Oluf Näresson Näre	Ingebor Carlsdotter Se StKr1 se StKr17
---------------------------	--

Enligt rullan för *"Tredie Enroullering's Compagniet i Bohuus Lähn Pro Anno 1727"* hade Oluf Näresson antagits som båtsman år 1709. Han bör alltså ha deltagit i Karl XII:s anfall mot Norge 1717 – 1718. Hans ålder saknas i rullan, däremot upplyser den om att han hade *"1/4-dels gårdzbruk på Krågerön"*. Han finns med i 1729 års rulla, men saknas år 1735. I småprotokollen från vintertinget 1745 finner man följande:

"Till ärhollande af en rolig besittning i framtiden anhöll Oluf Näresson om laga upbud uppå ett fierdedels öresbohl eller tre penningbohl skattejord

på Stora Kråkerön i Lycke sochn som bemelte Oluf Näresson bewiste genom ett af Lars Andersson och dess hustru Anna Andersdotter den 17 November sistledet åhr i wittnens närwaro uprättat och underskrifwet öppet bref hafwa å sin hustrus wägnar inom börden kiöpt för en betingad och betald summa åtta dahler och 1/5-dels öre Srmt".

Den 27 januari 1753 sålde Oluf Näresson och hans hustru 1/8-dels Crono Skattehemmanet St Kråkerön till sonen Näre Olufsson och hans hustru Börtha Pehrdsdotter.

StKr9

Nils Nilsson d ä		Dordi Gustafsdotter
Omkr. 1711 – 11/6 1775 (64 år)		
Nils	omkr. 1750	se StKr23
Olof		
Catharina	13/11 1760	
Anna		gift med Johan Olofsson StKr19
Inger	24/7 1765 – 3/3 1781	
Johannes	5/4 1768 – 26/7 1769	

StKr10

Jon Swensson		Anna Larsdotter
Omkr. 1723 – 1/12 1764 (41 år)		Omkr. 1725 – 4/7 1784
		Se StKr4
Mallena	23/3 1763	se StKr30

StKr11

Pigan
Anna Johannesdotter
Omkr. 1727 – 15/11 1804 (77 år)

StKr12

Olof Olofsson		Bengta Hansdotter
		Omkr. 1729 – 2/5 1803 (74 år)
Christian	23/4 1771 – 21/8 1772	
Christian	?/11 1773	

StKr13

Anders Olofsson		Inger Börjesdotter
Omkr. 1728 – 28/11 1794 (66 år)		Omkr. 1722 - 3/4 1799 (77 år)
Se Bremnäs tab. 174		Se StKr3
Lars	omkr. 1755 – 6/6 1781	
Catharina	24/7 1761 – 15/2 1764	
Anna	10/1 1764	se StKr26
Berent	26/4 1766 – 24/5 1766	
Berent	23/11 1767	se L33
Andreas	/2 1770 – 12/3 1770	koppor
Catharina	21/1 1771 – 29/1 1771	

StKr14

Quinfolket
Inger Andersdotter
Omkr. 1736 – 28/8 1774 (38 år)

StKr15

Pehr Larsson		Ingierd Larsdotter
Omkr. 1742 – 15/2 1791 drunknade		
Se StKr4	Vigdes den 31 maj 1773 – båda kom från Kråkerön.	
Anna	25/1 1774	
Johannes	18/11 1775	
Catharina	19/11 1778 – 19/10 1779	
Catharina	16/11 1782 – 12/12 1784	
Lars	16/1 1787	
Pehr	21/11 1791	modern var änka

StKr16 – 1/8-dels mantal

Måns Larsson Omr. 1735 – 16/6 1790 (55.1.) Se StKr4	Vigdes den 17 juni 1764.	Kierstin Olofsdotter Omr. 1742 – 12/3 1799 (57 år) Se Brevnäs tab. 8 och NKr1 se StKr27
Anders	2/6 1765	
Jacob	19/4 1767 – 1/10 1767	
Jacob	1/1 1769	
Andreas	10/4 1771	
Gunnur	10/4 1771	se L22
Cornelius	6/10 1774 – 23/2 1776	
Maria	10/10 1779 – 10/2 1789	
Olof	26/5 1782 – 27/11 1814	ogift
Lars	13/5 1786	
Magnus	27/9 1789	

Utdrag ur Inlands Södra härads småprotokoll från vintertinget 1763:

”1/8-del uti hela Krono Skatte Båtsmanshållshemmanet Kråkerön hwaraf Måns Larsson enligt förenings-skrift af den 11/12 sistledit år af dess föräldrar Lars Andersson och Anna Larsdotter med hennes man Jon Swensson till honom updragit besagde hemman emot thet han skall förnöja Jon Swensson hälften af the 183 Dr 2/3 öre...

StKr17

Näre Olofsson Se StKr8	Börtha Pehrsondotter
---------------------------	----------------------

StKr18

Anders Månsson Anna Catharina	20/9 1770
----------------------------------	-----------

StKr19

Johan Olofsson Vigdes den 23 maj 1768.	Anna Nilsdotter Se StKr9
---	-----------------------------

StKr20 – 1/6-dels eller 1/12-dels mantal

Jacob Pehrsson Omr. 1733 – 20/1 1787 (54 år) Vigdes den 26 juni 1774.	Sophia Jonsdotter Omr. 1753 – 17/5 1827 (73.11.)
Maria	23/7 1777
Johanna	10/1 1780 – 19/1 1784
Olof	13/8 1782
Rasmus Jonsson Omr. 1743 – 17/4 1820 (77 år) Vigdes den 10 februari 1788.	Sophia Jonsdotter
Johanna	30/4 1788
Johannes	12/3 1790

Enligt husförhörlängden för åren 1803/08 hade Rasmus och Sophia 1 häst, 2 kor, 1 ungdjur och 5 får på sin lilla gård.

StKr21

Olof Andersson Omr. 1747 - Caecilia Andreas	Vigdes den 2/2 1777. 16/3 1779 – 30/1 1780 18/12 1781	Anna Andersdotter Omr. 1740 – 24/9 1808
--	---	--

StKr22

Mannens namn är okänt.	Mareth Pehrsondotter Omr. 1750 – 23/3 1829 (79 år, änka)
------------------------	---

StKr23 – 5/13-dels mantal

Nils Nilsson d y		Anna Andersdotter
Omkr. 1750 – 30/6 1811 (61 år)		Omkr. 1761
Se StKr9		
Niclas	9/9 1780 – 17/4 1781	
Anders	15/10 1781 -	se StKr31
Niclas	11/12 1783 – 26/12 1845	ogift – dog ”ute på marken”
Pehr	8/5 1785	
David	23/5 1787 – 11/3 1789	
Johannes	14/2 1789	
David	15/1 1791	
Berndt	?/4 1795	se StKr36
Hans	17/4 1797	se StKr38

Vid hösttinget 1779 fick Nils och hans tilltänkta hustru Anna Andersdotter uppbud på 2/13 Stora Kråkerön, som Nils fått i fädernearv samt 3/13, som brodern Olof och systern Anna med sin man Johan Olofsson försålt till dem. År 1806 sålde Nils och Anna hälften av 1/8 till sonen Anders – se StKr31. Enligt husförhörlängden för åren 1803/08 hade Nils och Anna en häst, 4 kor, 1 ungdjur och 3 får på sin gård.

StKr24 – Skepphall

Christopher Stephenson		Petronella Olofsdotter
3/2 1757 – 25/8 1789 (36.6.22.)		Omkr. 1763
Anna		
Magnus Jonsson		Petronella Olofsdotter
Vigdes den 3 juli 1791 – båda var från Skepphall.		
Johannes	19/11 1791	
Anna Catharina	/4 1795	

StKr25

Pehr Olofsson		Johanna Olofsdotter
Omkr. 1758 -	Vigdes den 19/2 1786.	Omkr. 1758
Olaus	24/6 1786 – 8/3 1789	
Andreas	12/10 1788	
Anna	12/1 1791	
Olena	27/3 1793	

StKr26 – 1/12-dels mantal

Jöns Pehrsson		Anna Andersdotter
Omkr. 1758 – 19/12 1823 (65 år)		10/1 1764 – 29/5 1834
Från Ytterby.	Vigdes den 18/6 1786.	Se StKr13
Catharina	4/7 1787	se Brevnäs, tab. 245
Pehr	23/12 1791	se StKr35
Anna	7/10 1794	se Brevnäs, tab. 215
Andreas	18/9 1797 – 3/1 1797	
Andreas	28/1 1800 – 17/3 1800	
Johannes	11/3 1801	
Christina	28/3 1804	se StKr39

StKr27

Anders Månsson		Kierstin Torbiörnsdotter
2/6 1765 – 10/10 1822		4/12 1772 – 24/12 1838
Se StKr16	Vigdes den 28/6 1795	Se St Lycke 13
Maria	6/12 1795	se StKr37
Christina	11/10 1798	ogift
Hans	6/9 1800	
Christina	15/1 1802	se R41
Torbiörn	16/3 1805	se StKr40
Hellena	29/4 1808 – 29/5 1815	Hellena 12/9 1810 -
Christiern	28/4 1814 – 27/3 1815	

Anders Månsson köpte år 1795 2/13 av 1/8 Kråkerön av sin broder Andreas och år 1814 7/13 i samma hemman av bröderna Magnus, Lars och Olof samt systemen Gunnur.

StKr28

Andreas Pehrsson		Sara Jönsdotter
Omkr. 1775 -	Vigdes den 16/8 1792	Omkr. 1775
Johanna	5/10 1792	
Christina	15/2 1795	
Anna Catharina	14/5 1797	
Berndt	26/11 1801	
Inger	4/9 1803	
Anna Sophia	13/2 1807	
År 1809 flyttade familjen till Skorpedal.		

StKr29 – Soldaten

Olof Heljesson Torsk		Olena Berndtsdotter – se Mkr6
Dog före år 1808.	Vigdes den 5/8 1798.	7/7 1778 -
Hans	18/10 1798 -	
Berndt	20/3 1801	
Hellena	7/5 1803	
Britta Christina	30/8 1805 – 2/10 1805	
Christina	4/12 1806	
Abraham Andersson		Olena Berndtsdotter
Anna Christina	2/2 1811	

StKr30

Sven Jönsson		Magdalena Jonsdotter
13/2 1763 – 17/5 1790 drunknade		Vigdes den 14/1 1795 – båda från M Ryr
Jöns	10/3 1785	se StKr33
Johannes	28/11 1786	
Sven	12/8 1790	
Olof Mårtensson		Magdalena Jonsdotter
Omkr. 1760 – 12/6 1830		Vigdes den 20/5 1793
Anna Catharina	1/1 1793 – 23/4 1796	
Johanna	3/7 1796	se StKr36
Anna	5/4 1709 – 12/10 1799	
Magnus	4/1 1801	

StKr31

Anders Nilsson den äldre		Maria Eriksdotter
15/11 1781 – 5/10 1849		19/2 1788 – 18/6 1826
Se StKr23	Vigdes den 15/4 1811	Se R10
Anna Beata	12/12 1811	se StKr41
Nils	10/7 1813	
Elisabeth W.	21/6 1815	se StKr42
Maria Albertina	23/10 1817	se Bremnäs Nedergård 6
Carl Johan	18/11 1819 – 13/4 1824	
Johanna Carolina	20/9 1821 – 15/12 1821	
Johanna Dorotea	16/1 1823	
Anders	12/2 1825 – 12/8 1825	

Anders och Maria köpte 1/32 Kråkerön av Anders Pehrsson och Sara Jonsdotter och 1/12 av brodern Johannes samt 1/42 av bröderna Berndt och Hans och blev ägare till 2/9. Omkring 1842 sålde Anders 2/36 till dottern Elisabeth och hennes man Olof Danielsson. Vidare sålde systrarna Johanna Dorotea och Maria Albertina vardera 1/36 till systemen Anna Beatha och hennes man Olaus Svensson.

StKr32

Olof Jacobsson 13/8 1782 - Se StKr20	Vigdes den 9/6 1815 Johannes 15/2 1816 – 28/10 1820 Anders 17/4 1818 Anna 1/12 1820	Anna Larsdotter 10/4 1784 – 15/12 1820 Se Tjuvkil Kroken 23 gift med Samuel Christiansson
--	--	--

Olof Jacobsson Andreas Petronella Christina Sofia	Vigdes den 27/10 1822 5/6 1823 24/3 1825 24/7 1827	Johanna Maria Petersdotter Se Tjuvkil Kroken 24 se R50
--	---	--

Olof Jacobsson Vigdes den 18/5 1835	Anna Andersdotter 16/4 1781 -
--	----------------------------------

StKr33

Jöns Swensson 10/3 1785 – 21/6 1851 Se StKr30	Sven 5/9 1807 Christina 6/5 1810 Johanna 9/11 1811 Carl Johan 5/10 1820	Hellena Carlsdotter 3/7 1782 – 25/2 1853 Född i Morlanda se StKr45 se Erslycke 9
---	--	--

StKr34

Johannes Larsson 19/10 1788 – 5/1 1852 Se R13	Vigdes den 21/11 1821 Lars 6/4 1819 Johanna Sofia 25/8 1820 Lotta 8/11 1826 Carl Johan 19/2 1823	Johanna Rasmusdotter 30/4 1788 - Se StKr20 angiven fader Johannes Larsson se StKr48
---	--	---

StKr35

Pehr Jönsson 23/12 1792 - Se StKr26	Vigdes den 17/11 1817 Johanna 4/9 1817 – 19/11 1818 Johanna Sofia 12/10 1819 - ?/6 1824 Olaus 20/2 1822 Sabina 9/5 1825	Johanna Olofsdotter 21/5 1793 - Från Skår i Torsby socken. se Bremnäs tab. 261
---	---	---

Pehr och Johanna köpte 1/4-del Stora Kråkerön av hans föräldrar – fastebrev 1818.

StKr36 – Båtskepparen

Berndt Nilsson 19/4 1795 – 25/8 1862 Se StKr23	Vigdes den 30/1 1820 Maria Albertina 8/6 1821 Nils 13/12 1822 – 14/6 1891 Olaus August 8/7 1825 Charlotta Christina 19/4 1827 – 26/8 1827 Charlotta Christina 31/5 1831 Josefina Carolina 7/2 1834 Axel Severin 5/5 1836	Johanna Olofsdotter 3/6 1796 – 17/1 1871 Se StKr30 se StKr49
--	---	---

Berndt och Johanna köpte 1/12 Stora Kråkerön av hennes föräldrar.

StKr36B = Långön 13

Nils Eriksson Omr. 1749 - 1/4 1821		Margaretha Svensdotter Omr. 1753 – 8/4 1821 (67 år) Se Breznäs Ösg4 se Breznäs tab. 248 gift med Christian Berndtsson Skepphall mässling se StKr37
	Vigdes den 1 april 1774	
Johannes	28/2 1785 – 11/12 1818	
Christina	23/12 1786 – 4/1 1812	
Sara	7/9 1790 – 7/12 1791	
Sara	- 18/10 1813	
Anders	1/1 1796 – 23/5 1855	

Denna familj var bosatt i Breznäs, på Rörholmen och Långön och slutligen på Stora Kråkerön, där de köpte 1/12-dels mantal. År 1808 sålde de denna gård till sonen Johannes för 665 Rdr 32 sk RGS. Han gifte sig 1812 med änkan Hellena Magnusdotter på St Ryr. Johannes dog emellertid 1818 och troligen kom brodern Anders då att övertaga gården.

Den 16 januari 1821 skrev Nils Eriksson och Margaretha Swensdotter, som då var bosatta på Kråkerön, ett testamente som innebar att de mot skötsel på ålderdomen och ”en hederlig begravning” överlämnade all sin lösa egendom till sonen Anders och hans hustru (StKr37). Eftersom det fanns två Anders Nilsson på ön vid den här tiden, kom denne Anders att kallas ”den yngre”.

StKr37 (jmf Breznäs tab. 17)

Anders Nilsson den yngre 1/1 1796 – 23/5 1855 Se L13		Marja Andersdotter 6/12 1795 – 19/8 1865 Se StKr27 se StKr44 se StKr45 se StKr47 se StKr43 se Breznäs tab. 91 se StKr38
	Vigdes den 3 april 1820	
Carl Johan	3/7 1820	
Andreas	18/4 1823	
Nils	18/11 1825	
Christina Charlotta	2/8 1828	
Johannes	11/7 1831	
Severin	24/7 1834	
Sabina	9/12 1837	

Enligt Inlands Södra härads dombok den 28 februari 1827 köpte Anders och hans hustru Maria 1/12-dels mantal utan åbyggnader i Krono Skatte Båtsmanshållshemmanet Stora Kråkerön av Pehr Jönsson och hans hustru Johanna (StKr35) för 605 Rdr 26 sk Banco.

År 1856 sålde de gården med åbyggnader till myndige sonen skepparen C J Andersson och hans hustru Helena Jansdotter för 1833 Rdr RGS (StKr44). Anders var död när detta verkställdes och Maria skulle ha ett betydande undantag.

StKr38 – Skepparen

Hans Nilsson 17/4 1797 – 12/1 1836 Se StKr23		Inger Nilsson Omr. 1789 – 25/11 1867 (78 år) Från Kareby
	Vigdes den 27/3 1825	
Anna Christina	9/12 1826 – 13/9 1846	
Charlotta Maria	18/11 1828 – 28/5 1868	
Mathilda Elisabeth	4/7 1830 – 19/2 1834	

Andreas Hansson 16/3 1815 – 7/3 1880 Se Erslycke 8		Inger Nilsson
	Vigdes den 23/3 1838	
Andreas Hansson		Sabina Andersdotter 9/12 1837 – 26/8 1906 Se StKr37 gift med Charlotta Johansson gift med Johan Ryrberg gift med Lisa Gustafsson
	Vigdes den 14/4 1871	
August Henrik	7/3 1872	
Gustafva	20/7 1875	
Alexander Johannes	7/1 1877	

StKr39

Lars Olsson	Christina Jönsdotter
Vigdes den 29/9 1822	28/3 1804 -
	Se StKr26
Jon August 9/6 1825	
Familjen flyttade från Kråkerön 1826.	

StKr40

Torbiörn Andersson	Johanna Carolina Jansdotter
16/3 1805 – 4/10 1841	30/3 1811 – 9/9 1868
Se StKr27	Se TjVg26
Augusta Mathilda 2/11 1836	se StKr51
Christian 15/12 1838 – 22/1 1839	
Charlotta Christina 8/11 1839	se Breznäs tab. 25
Mathilda Carolina 27/3 1842	se Breznäs tab. 26

StKr41 – Skepparen

Olaus Svensson	Anna Beatha Andersdotter
19/6 1809 – 26/11 1881	12/12 1811 – 16/10 1873
Se TjVg20	Se TjKr31
Sven August 14/5 1837	se TjVg37
Carl Johan 28/9 1839	se TjKr50
Maria Lovisa 27/1 1842	
Johannes 1/9 1844 - 1/2 1861	
Anna Maria 2/4 1847	gift med Adiel Andersson Solberga
Olof 18/10 1851 – 4/11 1852	
Olof August 20/3 1854	
Axel Julius 16/4 1857	

Olaus och Anna Beatha köpte 2/36 Kråkerön av hennes systrar.

StKr42 (jmf Breznäs tab. 484)

Olof Danielsson	Elisabeth Wilhelmina Andersdotter
13/11 1815 – 30/12 1876	21/6 1815 – 27/5 1861
Se TjVg16	Se StKr31
Daniel August 5/2 1843	se StKr52
Johan Magnus 25/10 1847	
Olof Edvard 18/5 1853	se StKr55

Olof Danielsson	Josefina Carolina Sofia Berndtsdotter
Vigdes den 1/1 1863	7/2 1834 – 3/6 1920
	Se StKr36

StKr43 – Skepparen (jmf Breznäs tab. 22)

Johan P Johansson	Christina Charlotta Andersdotter
13/11 1811 – 11/8 1874	2/8 1828 – 14/3 1875
Född i Morlanda.	Se StKr37
Vigdes den 23/1 1857	
Hilda Christina 11/12 1857 – 10/5 1861	
Julius Alfred 15/5 1859	
Hilda Maria 23/5 1862 – 21/10 1865	
Carl Johan 1/3 1865	
Max Hilmer 25/11 1867	

StKr44 – Skepparen (jmf Breznäs tab. 20)

Carl Johan Andersson	Helena Jansdotter
3/7 1820 – 13/6 1864	12/5 1815 – 13/10 1887
Se StKr37	Se TjVg26
Vigdes den 12/1 1843	

Anders Johan	17/10 1843	se TjMg14
Charlotta Maria	6/12 1845	se StKr53
Hilda Carolina	30/9 1848	gift med Severin Johannesson
Johanna Mathilda	22/6 1851 – 25/8 1865	
Axel Fredrik	14/12 1854 – 12/1 1855	
Axel Fredrik	10/7 1856 – 7/5 1889	sjökaptén – dog i Rangoon
Niklas Oskar	1/10 1859	sjökaptén

Den 15 januari 1864 skrev Carl Johan Andersson ett testamente i vilket han förordnade att hans hustru Helena skulle *"sitta i orubbat bo"*. Den 12 november 1874 sålde hon 9/135-delar till Carl Theodor Nilsson och dottern Charlotta Maria (StKr53). Tillsammans med Charlottas egen arvedel blev detta 1/12-dels mantal.

StKr45 – Skepparen (jmf Bretnäs tab. 21)

Andreas Andersson		Johanna Jönsdotter
18/3 1823 -		5/11 1815 – 26/3 1878
Se StKr37	Vigdes den 26/2 1846	Se StKr 33
Anders Johan	27/1 1847 – 22/6 1869	
Hilda Maria	12/9 1848 – 23/1 1923	
Alfred Julius	12/5 1850	se Bretnäs tab. 444
Carl Johan	21/12 1851	
Johanna Amelia	8/2 1854	
Josefina Elemina	28/11 1856	

StKr47

Nils Andersson		Hilda Charlotta Maria Hansdotter
18/11 1825 -		18/11 1828 – 28/5 1868
Se StKr37	Vigdes den 16/3 1855	Se StKr38
August Hindrik	2/12 1855 – 28/12 1858	

StKr48

Carl Johan Johannesson		Lovisa Olofsdotter
19/2 1823 -		25/2 1829 -
Se StKr34	Vigdes den 8/12 1853	Från Lilla Överön
Charlotta	8/2 1855	
Olof Alfred	3/11 1857	
Johan August	15/8 1860	

StKr49

Axel Severin Berndtsson		Inger Maria Olaidotter
5/5 1836 -		15/8 1854 -
Se StKr36	Vigdes den 22/9 1881	Från Stenkyrka
Olof Bernhard	10/12 1881	sjöman/fiskaffär i Göteborg
Adelina J. P.	16/12 1883	se Bretnäs tab. 481
Nils Oskar	4/3 1886	övertog hemmet
Carl Albin	8/6 1888	gift i Torsby
Svea Emilia	16/4 1890	se Bretnäs tab. 584
Max Birger	22/12 1891	gift med Hilma
Axel Julius	10/3 1894	
Ingrid Maria	10/3 1894	

StKr50 – Skepparen

Carl Johan Olsson		Johanna Gustafva Carlsdotter
28/9 1839 -		30/10 1851
Se StKr41	Vigdes den 1/4 1875	Se Erslycke 9

Barnlösa änkan Stava bodde i Erslycke på äldre dagar. År 1920 sålde hon gården till Oskar och Augusta Olsson från Tjörn. Dessa sålde 1943 gården till vilthandlare Björk.

StKr51 – Skepparen (jmf Bremnäs tab 24)

Carl Alfred Johansson 10/12 1840 - Född i Torsby	Vigdes den 8/1 1867	Augusta Matilda Torbiörnsdotter 2/11 1836 - Se StKr40
Julia Charlotta	17/9 1867	
Johannes	15/10 1869	sjöman
Clara Matilda	26/12 1871	
Maria Elisabeth	4/4 1874	övertog gården
Carl Amandus	13/3 1877	emigrerade till USA

Sålde gården till ovannämnde Oskar Olsson, som i sin tur sålde sålde till vilthandlare Björk.

StKr52

Daniel August Olsson 5/2 1843 - Se StKr42	Vigdes den 13/9 1874	Anna Elisabeth Andersdotter Omr. 1849 - Från Klövedal
---	----------------------	---

StKr53 – Sjökaptenen (jmf Bremnäs tab. 585)

Carl Theodor Nilsson 20/5 1847 – 1929 Se Instön21	Vigdes den 5/3 1874	Charlotta Maria Andersdotter 6/12 1845 - Se StKr44
Hilma Charlotta	18/11 1874	se TjÖ23
Ida Teresia	12/1 1877	gift med Samuelsson Strömstad
Berta Alexia	12/12 1878	se StKr56
Anni Emilia	6/6 1881	gift med Oskar Johansson Marstrand
Hulda Viktoria	16/1 1884	emigrerade till USA
Klara Adele	30/5 1886	gift med Oskar Andersson

Köpte år 1874 9/135-delar av Helena Jansdotter (StKr44). Med deras egen arvedel blev det 1/12-dels mantal.
Köpte år 1908 1/12-del av Karl Johannesson (StKr57).

StKr54 – Sjökaptenen (jmf Bremnäs tab. 301)

Carl Magnus Hansson 19/11 1847 – 19/5 1909 Se BrNeg6	Vigdes den 5/10 1905	Selma Theodora Olsson 15/8 1874 – 6/10 1954 Från Åkerhög Torsby
Theodora	2/11 1906	se Lycke12

StKr55 – Skepparen (jmf Bremnäs tab. 533)

Olof Edvard Olsson 18/5 1853 – 1923 Se StKr42	Vigdes den 14/3 1878	Hilda Julia Samuelsdotter 9/3 1855 – 5/5 1895 Se TjVg40
Hilmer Elis	13/8 1879	
Sigfrid Ossian	27/10 1881	
Sigfrida Elvira	24/11 1883	
Anneli Olga	11/4 1886	gift med Aron Johansson
John Samuel	1/4 1890	

StKr56 – (jmf Bremnäs tab. 587)

Berta Nilsson 12/12 1878 – 28/6 1962 Se StKr53	Vigdes den 27/3 1901	1. Agaton Bengtsson 4/12 1860 – 1934 Se Instön22
Elsa	13/9 1902 – 18/6 1983	gift med Vilhelm Eriksson
Berta Nilsson		2. Johan Blomdahl 4/4 1889 – 1/3 1980 Son till båtsman Magnus Blomdahl.
Birgit	17/11 1916	gift med Bertil Rutgersson TjMg16

Berta och Johan köpte hennes föräldrahem 1920 och sålde det senare till familjen Björk.

StKr57

Karl Johannessson
28/1 1879 - 1/4 1958

Augusta Joseфина Kristiansdotter Granström
16/4 1866 – 29/2 1952

Son till Johannes Niklasson Västra Lycke

Se Breznäs tab. 25

Vigdes den 6 november 1896. De innehade först en gård på Kråkerön, men sålde den 1908 till StKr56 och flyttade till ”*Lycke berg*”.

Olga Charlotta 13/2 1897

Karin Emilia 31/5 1899

Knut Fritjof 21/12 1902 – 23/3 1956

Hugo Verner 19/8 1905 – 2/3 1975

År 1891 den 24 april har undertecknad, krono-
länsman i orten, biträdd af kronofjerdingsmannen
C. A. Andersson i Källe, inställt sig hos Torbjörn
Andersson från Röra, boende vid Källe, för att
på grund af herr kronofogden A. Wallgrens order
den 17 nästföregående mars till verkställighet be-
fordra konungens befallningshafvandes utslag den
31 december 1890, hvarigenom fattigvårdestyrelsen i
Ödsnäs socken förklarats berättigad, att af be-
mälde Torbjörn Andersson erhålla godtgörelse för
för honom utgifne fattigvårdskostnader kronor 1085,³³
hvar till kommer undermåttelse och utmättnings-
kostnader

12, 50

Gäldenären var vid förrättningen ej tillstädes, men
då han om exekutorialets ankomst till verkställighet
blifvit enligt 60 Utsökningslagen bewisligen under-
rättad, verkställdes utmättnings förrättningen i
närvaro af tillkallade närmast boende, gifta kvin-
nan higer Maria Andreasdotter vid Källe, dervid
för skulden utmättes gäldenärens arf efter aflidne
hemmansegaren Johannes Andersson i Kyrkeby och
dennes jemväl aflidna hustru, utgörande enligt
den 10 i denne månad upprättadt afskifte 743 kr
75 öre, innestående hos utredningsmannen O. P.
Andersson i Gilltorp, som skulle om utmätningen
förståndigas, och tillställdes Andreasdotter uppgift i
skuldbeloppet enligt 84 Utsökningslagen med till-
sägelse att den samma till gäldenären aflemna.
(Resvårshänvisning)

Som ofvån.

J. H. Landberg

Sida från gårdsarkivet i Gilltorp, Jörlanda.

Löfen 1 kr
Hjfr 50 öre
La 1 kr 50 öre

O. P. Andersson i Gilltorp för undermåttelse

Guldbräöllop

Selma och Janne

Den 21/6 1901 vigdes mina farföräldrar.

Det här året får Sverige en ny almanacka, Indelningsverket ersätts av allmän värnplikt och Gyttorps Krutfabrik exploderar. Theodore Roosevelt blir USA:s president, nobelpriset i fysik tilldelas W. C. Röntgen och Victoria blir drottning av England. Clark Gable och Putte Kock föds.

Jag tror inte att vare sig farmor eller farfar funderade över detta på bröllopsdagen. Det fanns säkert annat i deras tankar då. De är så stiliga på bröllopsfotot, lite allvarliga och tagna av stundens allvar. Hon klädd i svart klänning med vitt spetsok, som seden bjöd och kanske har han stärkeskjorta till kostymen. De vigdes av prosten Ringius i Solberga. Troligen var det mat och fest den här dagen men det vet jag ingenting om.

Farfar hette Janne Johannessson, född 1876 som tvilling, han var en av 14 syskon. Han adopterades av Lars och Beata, som var barnlösa och ägde gården Dingelbo i Solberga.

Beata hade varit piga hos Jannes föräldrar. Gården fick han överta när han gifte sig med farmor Selma 1874 på Dammen i Solberga. Hon var också tvilling och hade fyra syskon. Selma och Janne fick åtta barn tillsammans.

Utöver jordbruket så arbetade farfar gärna som snickare, men ställde sig även i smedjan för att tillverka hästskor, söm och vagnsbeslag. Farmor var duktig på många saker, hon vävde, broderade, växtfärgade ullgarn, sydde alla familjens kläder, när hon inte hjälpte till med allt annat som skulle göras på en gård, där det fanns kor, hästar, grisar och hönor. När alla barnen hade somnat, så strök och stärkte hon skjortbröst, manschetter och kragar på beställning från traktens folk. Vita, blanka och stela blev de.

Ofta var det en resa till salutorget i Göteborg där de sålde ägg, slaktade hönor, frukt, bär och blommor. Då gick det bra att åka med mjölk-bilen, när den kom tidigt på morgonen och ta med sig alla de varor som skulle säljas. Det blev långa dagar innan man åkte tillbaka.

Ibland var det storbak i öppna ugnen och då bakades tunnbröd som sen hängdes upp på stänger på yttervinden. Där hängde också rökta korvar och skinkor. Så gott det luktade.

Och så kunde man nypa en bit bröd när man gick förbi!

Femtio år efter vigseln i Solberga, fick jag vara med när de firade guldbräöllop i Dingelbo. Barn och barnbarn och övrig släkt, samt grannar bjöds in. Jag har brevet, som kom till mina föräldrar med inbjudan, det fanns inte telefon i mitt hem förrän några år senare.

Pappa hade ingen bil, så från Nol cyklade vi till älven, tillsammans med faster och farbror och de fyra kusinerna. Där lastades alla cyklarna i ekor och roddes över älven till Romelanda-sidan.

Det var alltså tio personer och lika många cyklar som skulle över älven. Jag tror inte någon av de vuxna kunde simma, det var före flytvästarnas tid, och som tur var gick allt bra. Färden fortsatte på grusväg och skogsväg, genom Romelanda mot Romesjön och vidare via Dyröd och Dammen till Dingelbo.

Innan vi hann till Romesjön så gick ramen av på en av kusinernas cykel, så hon fick åka på pakethållaren resten av vägen. Bitvis var vägen dålig, så då fick vi gå till fots. Jag minns inte att någon klagade på att vägen var lång eller

tröttsam, alla pratade och hade roligt.

Den här speciella dagen var det dukat långbord på logen. Pallar med långa plankor klädda med filtar och hästetäcken att sitta på. Blommor på bordet och utanför stod små björkar vid ingången till logen. Alla gäster var finklädde och lite högtidliga, när de kom för att gratulera guldbryllopsparet.

Innan festen hade det varit mycket att göra, baka både matbröd, kaffebröd och minst sju sorters småkakor, göra äggost och ysta ost och brynost. Bordet fylldes med olika sillinläggningar, skivad skinka, prinskorvar, rökt korv, leverpastej, köttbullar, ägghalvor med garnering och nybakat bröd. På bordet fanns också stekar, potatis, sås, inlagd gurka, ärtor och morötter och vinbärsgeleé. Farmor hade säkert hållit på i flera dagar med alla förberedelser. All mat förvarades i en stor gammaldags matkällare som hade tjocka stenväggar och alltid var kall.

Vad som bjöds till efterrätt har jag glömt.

"Dricka" hade farmor gjort av malt och enbär, den var riktigt god. Det fanns också sockerdricka, pilsner och hemgjord saft av vinbär.

Det fanns starkare drycker också. Detta var på motbokens tid, så det gällde att spara på dropparna en tid innan man planerade fest. Om jag minns rätt så bjöds det portvin till damerna

vid kaffet. Senare blev det kaffe med många sorters dopp och tårta. Hon fick hjälp den här dagen med servering och annat.

Det blev snabbt mycket prat och skratt vid bordet. Gästerna åt och drack och stämningen var god. Många historier och skrönor om svunna tider hanns med. (Önskar idag att jag haft en bandspelare.)

Det var inte så ofta alla träffades tillsammans så det fanns mycket att berätta från alla håll. Detta var ju i midsommartid och vädret var bra, så vi barn kunde vara ute och leka. Fram på kvällen så var det inte så många som åkte hem, utan de flesta fick en liggplats. Vi barn fick var sin filt eller ett täcke och så fick vi sova på höskullen, men det tog lite tid innan vi somnade, många hyss och bus. Innan hade vi tagit en sväng till dasset som hade så fina bilder på våra svenska kungligheter.

På morgonen väcktes vi av kattungarna, som försökte leka med våra tår.

Tänk så många sköna minnen man bär med sig i livet, men det är inte alltid de blir nedskrivna.

Siv Alexandersson

KALLELSE

TILL HÖSTMÖTE MED
INLANDS SLÄKTFORSKARE

TISDAG 25 OKTOBER KL 18.30
JÖRLANDA FÖRSAMLINGSHEM

FÖRELÄSARE

PER CLEMENSSON

SLÄKT- HEMBYGDS- OCH
EMIGRANTFORSKNINGSKÄLLOR

GRATIS FIKA FÖR MEDLEMMAR
ÖVRIGA 30-:

ALLA HÄLSAS HJÄRTLIGT VÄLKOMNA

STYRELSEN